

Nota voor burgemeester en wethouders

Team
DEV-IBL

Onderwerp

Plastic nurdles in de IJssel

1- Notagegegevens		2- Bestuursorgaan	
Notanummer	2021-000832	☒ B & W	15-06-2021
Datum	29-03-2021	☐ Raad	--
Programma:		☐ Burgemeester	--
04a Milieu en duurzaamheid		College van B & W	
Portefeuillehouder Weth. Verhaar		- Burgemeester	- Weth. Grijsen
		- Weth. De Geest	- Weth. Verhaar
		- Weth. Walder	- Weth. Rorink

Besluitenlijst	d.d.	d.d.	d.d.
☐ Akkoordstukken	--	☒ Openbaar	15-06-2021
		☐ Besloten	--

Routing	d.d.	par.	
wethouder	09-06-2021	☐ adj.secr.	--
programmanager	09-06-2021	☒ gem.secr.	10-06-2021
		BIS Openbaar	
		Status	Definitief 2021-06-16

Bijlagen

Motie gemeente Zwolle - vreemt aan de orde van de dag: Nurdles in de IJssel: de vervuiler zou moeten betalen

Artikel Stentor: korrels op oevers IJssel

Presentatie bestuurlijke bijeenkomst nurdles

Brief aan Rijkswaterstaat Oost Nederland

B & W d.d.: 15-06-2021

Besloten wordt:

- 1 Steun te geven aan de motie van de gemeente Zwolle over plastic nurdles in de IJssel;
- 2 In te stemmen met de brief van de gemeente Zwolle aan RWS Oost Nederland waarin, mede namens gemeenten Kampen, Olst-Wijhe en Deventer, zorg wordt uitgesproken over de plastic nurdles in de IJssel en gevraagd wordt nader onderzoek in te stellen;
- 3 De raadsmededeling vast te stellen en aan te bieden aan de raad;
- 4 De nota en het besluit openbaar te maken, gelijktijdig met de overige gemeentes die de motie steunen.

Financiële aspecten:

Financiële gevolgen voor de gemeente?	Nee
Begrotingswijziging	Nee

Voorstel openbaarmaking conform Wet Openbaarheid Bestuur (Wob)

- De nota en het besluit openbaar te maken
- De nota en het besluit openbaar te maken vergezeld van bijgaand persbericht
- De nota en het besluit openbaar te maken nadat de overige gemeentes ook een besluit hebben genomen over het steunen van de motie.
- De nota en het besluit openbaar te maken, behalve...
- Het besluit openbaar te maken, maar niet de nota, gelet op artikel:
- De nota en het besluit niet openbaar te maken, gelet op artikel:

Kennisgeving/ Bekendmaking Awb

Kennisgeving (publicatie) conform Awb
Bekendmaking conform Awb

Nee
Nee

ADVIESRADEN:

Moet een van de adviesraden gehoord worden of op de hoogte gesteld?

Nee

Toelichting

Inleiding

De gemeenteraad van Zwolle heeft op 8 maart 2021 de motie 'Nurdles in de IJssel: de vervuiler zou moeten betalen' aangenomen. De motie roept op om:

- samen met andere IJsselgemeenten gezamenlijk op te trekken en zorgen uit te spreken over de vervuiling richting het bedrijf, de betrokken waterschappen, provincies en Rijkswaterstaat.

-om samen met de andere IJsselgemeenten de oproep te doen richting Rijkswaterstaat om verder te onderzoeken of de vervuiler aansprakelijk gesteld kan worden voor de milieuschade.

Deventer heeft een verzoek van Zwolle gekregen om hierin samen op te trekken. De motie heeft betrekking op de vervuiling die het bedrijf Daly Plastics B.V. veroorzaakt, een kunststof afvalverwerker in Zutphen. Zwerfvuilonderzoekers hebben langs de IJssel minuscule plastic korrels gevonden, ook in Deventer (zie de bijlage (presentatie)). De vervuiling is volgens het waterschap Rijn en IJssel afkomstig van genoemd bedrijf. Het bedrijf is gesommeerd maatregelen te treffen om verdere vervuiling te voorkomen (zie het bijgevoegde artikel hierover). Echter de oevers van de IJssel liggen nog steeds bezaaid met plastic korreltjes. Het bedrijf draait tot nu toe niet op voor de kosten van deze vervuiling.

Wethoudere Blind van de gemeente Olst-Wijhe heeft hierover gesproken met wethouder Werger van de gemeente Zutphen.

Vanuit Zwolle is er ambtelijk overleg geweest met de Omgevingsdienst Achterhoek. Wat tot een gezamenlijk gesprek van het waterschap Rijn en IJssel en de omgevingsdienst Achterhoek met het bedrijf heeft geleid, waarbij het bedrijf zei zich van geen kwaad bewust te zijn.

Half februari dit jaar is door het waterschap en de omgevingsdienst opnieuw gekeken naar de situatie en is de conclusie getrokken dat de getroffen maatregelen niet het gewenste effect hebben. De afvoer van (micro)plastic is aanzienlijk verminderd maar is nog steeds waarneembaar in de rioolwaterzuivering. Het bedrijf is door de omgevingsdienst gesommeerd om voor 1 april 2021 met een plan van aanpak te komen om de afvoer van (micro)plastic te beperken.

Voorgesteld wordt om de motie van de gemeente Zwolle te steunen door de gemeente Zwolle een brief te laten sturen aan Rijkswaterstaat, mede namens Gemeente Deventer, Kampen en Olst-Wijhe, waarin navolgende drie vragen worden gesteld (beoogd resultaat).

Beoogd resultaat

Het steunen van de motie van de gemeente Zwolle resulteert in een gezamenlijke oproep van de IJsselgemeenten richting Rijkswaterstaat met de vragen:

- wat de milieu impact is van de microplastics die in de IJssel en op de oevers van de IJssel terecht zijn gekomen.
- of de vervuiling van de IJssel als gevolg van microplastics door Daqally Plastics B.V. inmiddels is gestopt. Zo niet, welke stappen RWS gaat zetten om dit alsnog voor elkaar te krijgen.
- of RWS nader onderzoek gaat doen naar de mogelijkheid de vervuiler aansprakelijk te stellen voor de

Kader

Wet verontreiniging oppervlaktewater.

De Visie leefomgeving (2014) gericht op reiniging, gedragsbeïnvloeding, preventie, participatie en samenwerking door de gemeente, w.o. deelname in het project Schone Rivieren.

Argumenten voor en tegen

Voor:

Samen met de andere IJsselgemeentes steun geven aan de motie van de gemeente Zwolle draagt ertoe bij dat verantwoordelijke bevoegde gezagen gevolg zullen geven aan de aansprakelijkstelling van het bedrijf.

De motie is een blijk van steun aan het werk dat belangengroepen verrichten om de sluipende vervuiling van de rivieren en zee met plastic tegen te gaan.

Tegen:

Uit nader onderzoek moet blijken of de vervuiler aansprakelijk is te stellen voor de milieuschade. Het is in dat geval onzeker of de waterbeheerder de vervuiler ook daadwerkelijk aansprakelijk kan en gaat stellen.

Extern draagvlak (partners)

Stichting IJssellandschap ondersteunt het initiatief van harte.

Het IVN, Waste Free Oceans en Stichting Noordzee zetten zich in voor het terugdringen van de vervuiling in en langs van de rivieren en weten zich door de motie gesteund in hun werk.

Financiële consequenties

N.v.t.

Aanpak/uitvoering

De gemeente Zwolle bericht doen van uw besluit.

RAADSMEDEDELING

Onderwerp Plastic nurdles in de IJssel

Mededelingenr
Team

2021-000832
DEV-IBL

Portef.houder
BenW-besluit d.d.:

Weth. Verhaar
15 juni 2021

1. Inleiding: waarom deze mededeling

De gemeenteraad van Zwolle heeft de motie 'Nurdles in de IJssel: de vervuiler zou moeten betalen' aangenomen. De motie roept op om:

- samen met andere IJsselgemeenten gezamenlijk op te trekken en zorgen uit te spreken over de vervuiling richting het bedrijf, de betrokken waterschappen, provincies en Rijkswaterstaat.
- om samen met de andere IJsselgemeenten de oproep te doen richting Rijkswaterstaat om verder te onderzoeken of de vervuiler aansprakelijk gesteld kan worden voor de milieuschade.

Deventer heeft een verzoek van Zwolle gekregen om hierin samen op te trekken.

2. Kader

Wet verontreiniging oppervlaktewater.

De Visie leefomgeving (2014) gericht op reiniging, gedragsbeïnvloeding, preventie, participatie en samenwerking door de gemeente, w.o. deelname in het project Schone Rivieren.

3. Kern van de boodschap

Het college heeft besloten om de motie van de gemeente Zwolle te steunen. Het steunen van de motie van de gemeente Zwolle resulteert in een gezamenlijke oproep van de IJsselgemeenten Deventer, Olst-Wijhe, Zwolle en Kampen richting Rijkswaterstaat tot verder onderzoek en het zo mogelijk aansprakelijk stellen van het bedrijf voor de veroorzaakte milieuschade en de kosten voor het opruimen.

4. Nadere toelichting

De motie heeft betrekking op de vervuiling die het bedrijf Daly Plastics B.V. veroorzaakt, een kunststof afvalverwerker in Zutphen. Zwerfvuilonderzoekers hebben langs de IJssel tussen Zutphen en het Ketelmeer minuscule plastic korrels gevonden, ook in Deventer (zie de bijlage (presentatie)). De vervuiling is volgens het waterschap Rijn en IJssel afkomstig van genoemd bedrijf. Het bedrijf is gesommeerd maatregelen te treffen om verdere vervuiling te voorkomen (zie het bijgevoegde artikel hierover). Echter de oevers van de IJssel liggen nog steeds bezaaid met plastic korreltjes. Het bedrijf draait tot nu toe niet op voor de kosten van deze vervuiling. zie mijn opmerkingen bij de inleiding van de nota.

Half februari dit jaar is opnieuw gekeken naar de situatie, door waterschap en Omgevingsdienst Acherhoek, en is de conclusie getrokken dat de getroffen maatregelen niet het gewenste effect hebben. De afvoer van (micro)plastic is aanzienlijk verminderd maar is nog steeds waarneembaar in de rioolwaterzuivering. Het bedrijf is door de omgevingsdienst gesommeerd om voor 1 april 2021 met een plan van aanpak te komen om de afvoer van (micro)plastic te beperken.

Rijkswaterstaat wordt gevraagd:

- wat de milieu impact is van de microplastics die in de IJssel en op de oevers van de IJssel terecht zijn gekomen.
- of de vervuiling van de IJssel als gevolg van microplastics door Daqally Plastics B.V. inmiddels is gestopt. Zo niet, welke stappen RWS gaat zetten om dit alsnog voor elkaar te krijgen.
- of RWS nader onderzoek gaat doen naar de mogelijkheid de vervuiler aansprakelijk te stellen voor de milieuschade. En mocht dit mogelijk zijn, of RWS de vervuiler daadwerkelijk aansprakelijk gaat stellen.

Uit contact met de gemeente Zwolle over de brief aan RWS Oost Nederland is duidelijk dat Kampen als ook Olst-Wijhe hoogstwaarschijnlijk positief op het verzoek van de gemeente Zwolle zullen reageren. Het IVN, Waste Free Oceans en Stichting Noordzee zetten zich in voor het terugdringen van de vervuiling in en langs van de rivieren en weten zich door de motie gesteunt in hun werk.

8 maart 2021

Motie vreemd aan de orde van de dag: Nurdles in de IJssel: de vervuiler zou moeten betalen

Geconstateerd hebbende dat:

- Er in de IJssel minuscule plastic korrels zijn gevonden en de vervuiling is volgens het waterschap Rijn en IJssel afkomstig van het bedrijf Daly Plastics B.V., een kunststof afvalverwerker in Zutphen.
- Nu een half jaar later worden er nu nog steeds korrels gevonden. Volgens vrijwillige zwerfafvalonderzoekers liggen de oevers van de IJssel bij Zwolle bezaaid met plastic korreltje.
- Het bedrijf draait tot nu toe niet op voor de kosten van de vervuiling, en is slechts gesommeerd maatregelen te treffen om verdere vervuiling te voorkomen.

Van mening dat:

- De IJssel in meerdere opzichten zeer waardevol is voor Zwolle en alle andere IJsselgemeenten.
- De vervuiler zou moeten betalen voor de milieuschade en de kosten van het opruimen.
- De gemeente op zou moeten komen voor de IJssel.

Draagt het college op:

- Om samen met de andere IJsselgemeenten gezamenlijk op te trekken en zorgen uit te spreken over de vervuiling richting het bedrijf, de betrokken Waterschappen, provincies en Rijkswaterstaat.
- Om samen met de andere IJsselgemeenten de oproep te doen richting Rijkswaterstaat om verder te onderzoeken of de vervuiler aansprakelijk gesteld kan worden voor de milieuschade.

Sonja Paauw

Eildert Noorda

Mart Oude Egbrink

D66

GroenLinks

PvdA

samen

Wijk en Beheermanagement

Retouradres: Postbus 10007, 8000 GA Zwolle

RWS Oost Nederland
Eusebiusbuitensingel 66
6828 HZ Arnhem

Stadskantoor
Lubeckplein 2
Postbus 10007
8000 GA Zwolle
Telefoon 14 038
M.Heideveld@zwolle.nl

www.zwolle.nl

Uw kenmerk
Ons kenmerk WB2021-201
Behandeld door Mark Heideveld
Datum 8 juni 2021
Onderwerp Plastic korrels in de IJssel

Geachte directie,

Afgelopen driekwart jaar zijn op de oevers van de IJssel grote hoeveelheden minuscule plastic korrels gevonden.

Vrijwilligers van Schone Rivieren vonden plastic korrels in de IJssel tussen Zutphen en het Ketelmeer. Zij troffen er in november ruim 3000 aan bij controles langs de oevers van de IJssel tussen Zutphen en het Ketelmeer. Natuurorganisatie IVN noemt het "een alarmerende hoeveelheid". Ook in Zwolle zijn korrels gevonden. Volgens vrijwillige zwerfafvalonderzoekers liggen de oevers van de IJssel bezaaid met plastic korreltjes.

In een artikel van Omroep Gelderland (23 december 2020) lezen wij dat het bedrijf Daly Plastics B.V. niet wordt gestraft aangezien het de eerste keer is dat Daly Plastics B.V. op de vingers wordt getikt. Het bedrijf wordt gesommeerd maatregelen te treffen om verdere vervuiling te voorkomen. Volgens het artikel is het onduidelijk hoe lang de plastic korrels al via het riool en de rioolwaterzuivering in de IJssel terechtkomen. Ook is nog niet duidelijk of er nog acties nodig zijn om de korrels op te ruimen.

Wethouder Blind van de gemeente Olst-Wijhe heeft hierover gesproken met wethouder Werger van de gemeente Zutphen.

Vanuit Zwolle is er ambtelijk overleg geweest met de Omgevingsdienst Achterhoek. Samen met het waterschap Rijn en IJssel is de omgevingsdienst Achterhoek in gesprek gegaan met het bedrijf, die zich van het kwaad bewust was, en zijn door het bedrijf maatregelen getroffen teneinde te voorkomen dat het plastic wordt afgevoerd naar de rioolwaterzuivering. In de regenwaterstraatkolken op het terrein heeft het bedrijf filters geplaatst om dit te voorkomen. Ook wordt het terrein frequenter geveegd waardoor het plastic niet kan verwaaien naar de openbare ruimte.

samen

Datum 8 juni 2021

Ons kenmerk

Half februari dit jaar is opnieuw gekeken naar de situatie (waterschap/ omgevingsdienst) en is de conclusie getrokken dat de getroffen maatregelen niet het gewenste effect hebben. De afvoer van (micro) plastic is aanzienlijk verminderd maar is nog steeds waarneembaar in de rioolwaterzuivering. Het bedrijf is door de omgevingsdienst gesommeerd om voor 1 april met een plan van aanpak te komen om de afvoer van (micro)plastic te beperken.

Mede namens de gemeenten Kampen, Deventer en Olst-Wijhe spreken wij onze zorg uit en vragen u als waterbeheerder van onze prachtige IJssel nader onderzoek in te stellen.

Graag vernemen wij van u:

- wat de milieu impact is van de microplastics die in de IJssel en op de oevers van de IJssel terecht zijn gekomen.
- of de vervuiling van de IJssel als gevolg van microplastics door Daily Plastics B.V. inmiddels is gestopt. Zo niet, welke stappen u gaat zetten om dit alsnog voor elkaar te krijgen.
- of u nader onderzoek gaat doen naar de mogelijkheid de vervuiler aansprakelijk te stellen voor de milieuschade. En mocht dit mogelijk zijn, of u de vervuiler daadwerkelijk aansprakelijk gaat stellen.

Een afschrift van deze brief zal worden verzonden naar het bedrijf Daly Plastics B.V., de gemeente Zutphen, Omgevingsdienst Achterhoek en waterschap Rijn en IJssel.

Wij zien uw antwoord met belangstelling tegemoet.

Peter Snijders
Burgemeester

Liesbeth Borsboom
Interim gemeentesecretaris

DALY PLASTICS INVESTERING

◀ De plastic korrels op de oever van de IJssel bij Zutphen.

FOTO
MAARTEN KERKHOF

‘Vervuiling van IJssel met plastic korrels voorbij’

Zutphens bedrijf Daly Plastics investeert **100.000 euro** in een zogenoemde voor-zuiveringsinstallatie.

Sandra Veltmaat
Zutphen

De investering is één van de maatregelen die het bedrijf heeft genomen naar aanleiding van het onderzoek van Schone Rivieren en de opdracht van de gemeente en omgevingsdienst eind vorig jaar. Die opdracht: filters plaatsen om de vervuiling van het IJsselwater met de plastic korrels een halt toe te roepen.

plastic korrels kleiner dan 3 millimeter uit het rioolwater te zuiveren. Deze korrels worden daardoor tot ver benedenstrooms langs de oever van de IJssel aangetroffen.

Daly Plastics schrijft verder: ‘Wij kunnen het ons als circulaire onderneming binnen Europa niet permitteren om geconfronteerd te worden met de verspreiding van Polyethyleen korrels; ook al staan deze als ongevaarlijk bekend.’

Korven geplaatst

Het bedrijf meldt dat er diverse stappen zijn ondernomen om de vervuiling voortaan tegen te gaan. Zo zijn er protocollen opgesteld voor belading en behandeling van de korrels op het bedrijfsterrein. In alle kolken (waterafvoeren, red.) op het terrein zijn korven geplaatst die moeten voorkomen dat de korrels in de rivier terechtkomen.

ven, recyclers, producenten en overheden om een einde te maken aan (zee)watervervuiling.

Verheugd

Vrijwillig onderzoeker Maarten Kerkhof uit Vianen, die samen met Frieda Miedema uit Zwolle het onderzoek naar de vervuiling met plastic korrels heeft uitgevoerd, juicht het toe dat Daly Plastics nu eindelijk gereageerd heeft op de situatie. ‘Ik vind het heel goed dat ze laten zien dat ze zich bewust zijn van het probleem. Dat was mijn bedoeling ook met het onderzoek. Het moet natuurlijk ophouden, de vervuiling van de IJssel met die nurdles.’

‘Opruimen is niet te doen. Die korrels zijn zó klein en zitten overal tussen. Daarom is de enige mogelijkheid: voorkomen dat er nog meer plastic in de rivier terechtkomt.’

Bestuurlijke bijeenkomst Schone Rivieren Overijssel

13 november 2020

SCHONE RIVIEREN

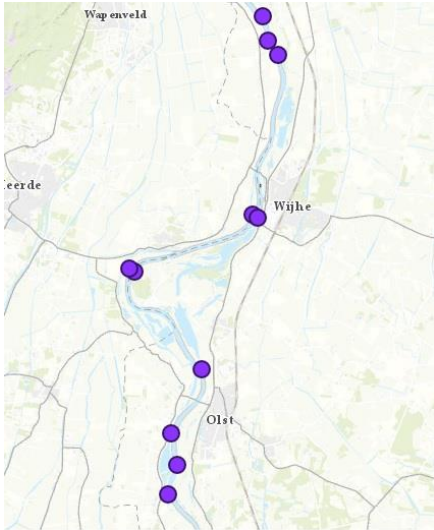
Een paar feiten over nurdles

- Op 43% van alle tracés van Schone Rivieren zijn nurdles aangetroffen
- Jaarlijks belandt 230.000 ton aan nurdles in de natuur
- Ofwel, jaarlijks belanden wereldwijd 1.100 miljard nurdles in de natuur
- Bizarre aantallen, maar het gaat 'slechts' om 0,1 à 1 % van de wereldwijde productie, voornamelijk polyethyleen en polypropeen
- Nurdles trekken chemicaliën, virussen en bacteriën aan
- Partner Plastic Soup Foundation neemt juridische stappen om structurele vervuiling tegen te gaan

Onderzoek 2019

- 37 trace's bepaald (Stichting de Noordzee)
- trainingsdagen in Zwolle en Deventer
- 70 vrijwilligers opgeleid tot rivierafvalonderzoekers

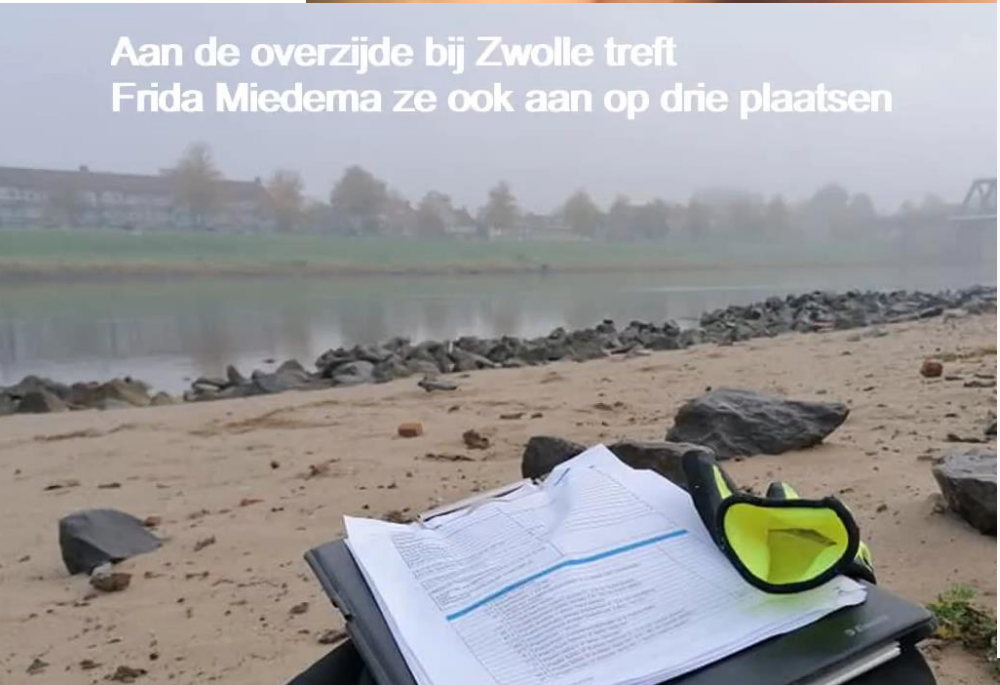
2020

- 2 keer per jaar (voorafgaand aan opruimacties) in duo's aan de slag (oa februari 2020 en nu)
- OSPAR methode: een turflijst

Nurdles:

Aan de overzijde bij Zwolle treft Frida Miedema ze ook aan op drie plaatsen

Erik Westra Wijhe
19 October

Vandaag onze monitoringsronde gemaakt langs de IJssel. Veel granulaat gevonden. 177 stuks op een stukje van 50x50 cm (zie foto's). 😞

Nurdle Alert!

Verborgen

15 weergaven • 11 nov. 2020